

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Lekárska fakulta

Dlhodobý zámer Lekárskej fakulty

Na roky 2003-2008

Košice, marec 2004

Úvod

Základnou úlohou fakulty je poskytovať vysokoškolské vzdelávanie potrebné pre vykonávanie lekárskeho a zdravotníckeho povolania. Toto svoje poslanie plní fakulta na základe tvorivého bádania, rozvíjania vedeckých poznatkov a poskytovania zdravotnej starostlivosti v spolupráci s fakultnými nemocnicami, kde sú výučbovými základňami fakulty kliniky a klinické ústavy. Tieto sú zriaďované vo fakultných nemocniciach a iných zdravotníckych zariadeniach podľa zákona.

Fakulta uskutočňuje vedecký výskum a vo výučbovom procese poskytuje:

1. doktorský študijný program v odboroch všeobecné lekárstvo a stomatológia, resp. zubné lekárstvo od akad. r. 2003/04,
2. doktorandský študijný program v teoretických a klinických študijných programoch,
3. bakalársky a magisterský študijný program v odbore ošetrovateľstvo.

Fakulta umožňuje aj celoživotné vzdelávanie s orientáciou na širšiu verejnosť.

1. Pedagogická činnosť

LF UPJŠ uskutočňuje výučbu vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského vzdelávania. V doktorskom stupni sa výučba realizuje v dvoch študijných odboroch: všeobecné lekárstvo a stomatológia (od ak. roku 2003/2004 sa názov stomatológia zmenil v súlade s požiadavkou EÚ na Zubné lekárstvo). V súvislosti s prípravou aplikácie ECTS, vstupu SR do EÚ, budeme inovovať náplň výučby, prednášok a praktických cvičení, organizáciu štúdia (bloková výučba) a budeme zavádzať nové, povinne voliteľné predmety do výučby, ktoré si vyžaduje spoločenská prax a vedecký pokrok. Curriculum všeobecného lekárstva je v súlade s požiadavkami EÚ.

K podstatnej zmene curricula došlo v študijnom odbore zubné lekárstvo, ktoré sme prispôsobili požiadavkám EÚ. Zmena pomeru výučbových hodín pre predmety zubného lekárstva a zvýšenie počtu klinických cvičení z predmetov zubného lekárstva. Pre splnenie týchto podmienok EU bude potrebné zvýšenie počtu učiteľov na oboch stomatologických klinikách a inováciu prístrojového a materiálneho vybavenia oboch kliník.

Ošetrovateľstvo sa študuje v dennej a externej forme. Výučba v dennej forme sa realizuje na fakulte už od ak. roku 1992/1993. Výučba v externej forme bola na LF zahájená v ak. Roku 2003/2004. Študijný plán je v súlade s ustanoveniami EÚ. V magisterskom študijnom programe poskytujeme vzdelanie potrebné pre prácu napr. v riadiacich funkciách v zdravotníctve, ako aj výučbe na zdravotných školách.

I keď systém kreditov ECTS je pre všetky lekárske fakulty zložitý a ťažko úplne použiteľný, na LF ho budeme realizovať v súčinnosti s ostatnými lekárske fakultami SR. Budeme sa snažiť viac objektivizovať skúšky, napr. väčším využívaním testovej formy skúšania a zvýšiť a sprísniť počet podmienok pre udelenie zápočtu.

Lekárska fakulta UPJŠ v Košiciach zabezpečuje výučbu študentov prostredníctvom vysokoškolských učiteľov v počte 240. Počet profesorov je 24, počet docentov je 59, počet mim. prof. je 20, počet odborných asistentov a asistentov je 156 a vyučuje aj jeden lektor. Pripravujeme zavedenie efektívneho hodnotenia učiteľov študentmi.

Pripravujeme rozšírenie bakalárskeho štúdia vzhľadom na potreby spoločenskej praxe a pre veľký záujem o ďalšie odbory. V závislosti od potrieb praxe pripravíme podmienky pre medziodborové štúdium s inými fakultami univerzity a iných vysokých škôl, pre začiatok v 3. stupni.

Dôležitou úlohou pre zachovanie konkurencieschopnosti lekárskej fakulty, i pre dodržanie požiadavky a trendu „Evidence Based Medicine“ (medicíny založenej na overených poznatkoch) je v praktickej výučbe nevyhnutné kvalitné prístrojové vybavenie o ktoré sa budeme usilovať a prístup k svetovým elektronickým databázam nielen pre učiteľov, no i pre študentov. Výučba sa bude viac realizovať aj na modeloch a fantómoch, je potrebné získavať viac nových audiovizuálne a názorných pomôcok.

S tým súvisí i potreba sieťového vysoko rýchlostného pripojenia všetkých pracovísk na Sanet a prepojenia všetkých pracovísk intranetom aj za účelom plného zavedenia a aktívneho využívania systému AIS UPJŠ.

Významným problémom v súčasnosti je, že výuka klinických predmetov je v poslednom období značne narušaná výraznými zásahmi Ministerstva zdravotníctva do organizácie a štruktúry fakultných nemocníc. Pri súčasných reorganizačných a privatizačných tendenciách v zdravotníctve budeme musieť uzatvárať nové dohody o výučbových základniach, aby sa nenarušila kompletná výučba všetkých odborov, najmä veľmi významná a to praktická zložka výučby.

Pri redukcii počtu lôžok v nemocniciach a pri snahe o presun pacientov do ambulantnej starostlivosti, bude dôležité zabezpečovať výučbu aj na všeobecných a špecializovaných ambulanciách viacerých zdravotníckych zariadení.

Najvýznamnejšou úlohou vedenia fakulty v najbližšom období bude akreditácia študijných programov uskutočňovaných na fakulte, ktorá nám vyplýva zo zákona 131/2002 Z. z.

LF začala s prípravou materiálov pre AK v každom študijnom odbore a plánuje zvýšiť počet akreditovaných bakalárskych študijných programov. LF sa bude snažiť získať akreditáciu pre špecializačné vzdelávanie v medicíne v intenciách legislatívnych noriem.

2. Vedecko-výskumná činnosť

Vedenie LF v spolupráci s pracoviskami bude pokračovať v tradícii a trendoch, ktoré sú efektívne na LF. Budeme sa viac orientovať na výskumné smery, ktoré vychádzajú z priorit EÚ (6. rámcový program, EFRDF, ESF) a na štátne a spoločenské objednávky, či na výzvy výrobných podnikov. Budeme sa snažiť o zvýšenie grantovej úspešnosti, keď v súčasnosti máme 24 aktívnych grantov VEGA, prebiehajúce, či končiacie granty KEGA, APTV a z 5. rámcového programu.

Doposiaľ má LF akreditáciu na doktorandské štúdium v 8 odboroch. V budúcom období sa chceme uchádzať o akreditáciu najmenej 5 ďalších odborov. Zatiaľ nie je plne doceňovaná (aj z objektívnych príčin) denná forma doktorandského štúdia zo strany mladých lekárov a preto sa budeme snažiť o jej zatraktívnenie so snahou dosiahnuť počet aspoň 20 novoprijímaných doktorandov v akademickom roku, ale budeme prísnejšie sledovať a hodnotiť úroveň doktorandského štúdia aj pomocou Kreditového systému hodnotenia doktorandského štúdia. Pedagógov po získaní špecializačných atestácií motivovať pozitívne pre externú formu doktorandského štúdia.

Budeme naďalej podporovať ŠVOČ, v ktorej má LF dlhodobú a úspešnú tradíciu.

V zmysle zákona o vysokých školách, plánujeme naplniť a optimalizovať počty profesorov, docentov a odborných asistentov na funkčných miestach.

Budeme inovovať bodový systém hodnotenia publikačnej aktivity s cieľom motivačným. V záujme skvalitnenia úrovne budúcich habilitovaných a inaugurovaných učiteľov pripravíme úpravu kritérií v intenciách aproximácie s EÚ a stredo európskymi krajinami.

Naďalej budeme pokračovať v organizovaní vedeckých konferencií s priamou účasťou fakulty, no v snahe o širší medzinárodný kontext.

Mienime pokračovať a rozšíriť vydávanie a spoluvydávanie časopisov (Folia Medica Cassov., Transaction of Universities biomedical subed., Ateroskleróza).

Vzhľadom na komplexnú problematiku vydávania skrípt a učebníc, budeme hľadať možnosti najmä zrýchlenia edície a aktualizácie skrípt.

Vedeckou radou LF UPJŠ boli v minulom období schválené základné smery vedeckého výskumu na najbližších 5 rokov a to: Kardiovaskulárny a respirologický výskumný smer, Onkologický výskumný smer, Biomedicínsko-inžiniersky výskumný smer, Imunologický výskumný smer. Preventívno-sociálny výskumný smer doplníme a ostatné smery spresníme.

3. Zdravotná činnosť

Integrálnou a neoddeliteľnou súčasťou činnosti učiteľa lekárskej fakulty, najmä v klinických odboroch, je aj vykonávanie zdravotníckej činnosti, na ktorú sa vzťahujú zákonné opatrenia (napr. Zákon 277/1994 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Vykonávanie kvalifikačných atestácií je podmienkou získavania vedecko-pedagogických a vedeckých titulov v klinických odboroch. Nevyhnutnosťou pre LF bude získavanie akreditácie na právo vykonávať špecializačné vzdelávanie pre vykonávanie zdravotníckej praxe, preto budeme vytvárať všetky podmienky pre získanie akreditácie pre *špecializačné štúdium v medicíne*.

Chceme udržať priestorové podmienky a ich úroveň pre zabezpečenie činnosti vo výučbových základniach. Nevyhnutné pre praktickú výučbu študentov a pre odborný rast učiteľov bude aj uzatváranie ďalších dohôd pre vytváranie a rozvíjanie kvalitných výučbových základní. Pre zabezpečenie dostatočného počtu pacientov a výkonov, bude potrebné pripraviť so zdravotnými poisťovňami mechanizmus zvýhodňovania pacientov ošetrovaných v rámci výučby.

Aktívne prispievať a participovať pri tvorbe legislatívnych noriem umožňujúcich vznik Univerzitných nemocníc. Keďže pre vykonávanie lekárskeho povolania je potrebné vykonať aj špecializačné skúšky, budeme vytvárať podmienky a podporovať odborný rast učiteľov na klinických pracoviskách.

4. Priestorové podmienky

Keďže LF nevlastní žiadne priestory, temer všetky pracoviská sa nachádzajú v podnájme, okrem morfológických ústavov (anatómia a histológia) a epidemiológie, hygieny a súdneho lekárstva, ktoré sú v budovách UPJŠ, a tak je pochopiteľné, že prenájom a platby za energie sú veľkými finančnými nákladmi, ktoré skresľujú celkovú bilanciu hospodárenia fakulty. Kliniky, ako súčasť výučbových základní vlastní FN a zdravotnícke zariadenia, LF tam vykonáva len činnosti ako sú výučba, veda a výskum, zdravotnícka činnosť.

Preto zámerom LF je získať priestory pre činnosť a do úvahy prichádzajú priestory po bývalej Detskej nemocnici na Moyzesovej ul., Malinovského kasárne, transformácia Fakultných nemocníc na Univerzitné nemocnice, v rámci rekonštrukcie budov v areáli na Šrobárovej ul., vybudovať morfológické centrum (možnosť výučby študentov a konania výučbových seminárov pre medicínsku verejnosť). Na druhej strane budeme sa snažiť o reorganizáciu a reprofilizáciu pracovísk s cieľom ekonomizovať ich prevádzku.

5. Zahraničné styky

Budeme udržiavať a podľa možnosti rozvíjať dobré vzťahy s inými univerzitami, fakultami a inštitúciami doma i v zahraničí. Budeme aktívne podporovať obojstranne výhodnú spoluprácu so zahraničnými pracoviskami s cieľom mobility učiteľov, študentov a zapájania sa do vedecko-výskumných projektov. Prioritné sú Socrates/Erasmus, Med-Net 2,

AMSE, spolupráca s WHO, ale i bilaterálne dohody, ktoré sú flexibilné. Tieto styky chceme koordinovať v spolupráci s vedením UPJŠ. Budeme podporovať študentské mobility a rozšíriť počet vysielaných a prijímaných študentov na štúdium i na letné praxe. Taktiež zahraničné pobyty a cesty učiteľov a výskumných pracovníkov by mali mať minimálne súčasný trend. LF plánuje rozšíriť spoluprácu s LF najmä vo Francúzsku, Švajčiarsku, Rakúsku, Poľsku a Maďarsku. Budeme aktívne ponúkať možnosti štúdia najmä záujemcom zo Stredného a Ďalekého východu.

6. Ekonomika

Lekárska fakulta hospodári v roku 2003 s prostriedkami získanými z dotačných zmlúv, podnikateľskej činnosti, z grantov a s financiami získanými od sponzorov.

Prostriedky získané z dotačných zmlúv pre UPJŠ sú podľa schváleného rozpočtu rozdelené neproporcionálne. Pokiaľ chce LF zachovať štandard pracovísk a podmienok pre zamestnancov i študentov, musí hradiť viaceré z položiek z mimorozpočtových zdrojov – lekárska knižnica, nákup periodík, nákup učebníc a skrípt a odbornej literatúry, všetky zahraničné služobné cesty a pod.

Nevyriešenými problémami sú aj vzájomné dlhy medzi LF a FNsP.

V súčasnosti nie je možné reálne predpokladať vývoj ekonomického zabezpečenia prevádzky LF a jej dlhodobého výhľadu z dôvodov meniacej sa legislatívy v tejto oblasti (odmeňovanie vo verejnej službe, účtovanie, odpisy...), prípravy fungovania štátnej pokladnice (od 01.01.2004), vstupu SR do EÚ ale i klesajúceho počtu zahraničných študentov – samoplatcov.

Doc. MUDr. Andrej Jenča, CSc., mim. prof
Dekan

Prerokované na zasadnutí VR LF UPJŠ dňa 03.03.2004

Schválené v AS LF UPJŠ dňa 31.03.2004